

Opm: de meest actuele updates vind je via: [Fokkerijbesluit - Fokprogramma's Katten | Vlaanderen.be](https://www.fokkerijbesluit.nl/fokprogramma/s Katten/Vlaanderen.be)

Andere benamingen

Manx en **Cymric** zijn zusterrassen die dezelfde standaard delen, behalve de vachtlengte. Vrij uitkruisen is steeds mogelijk.

Er is geen bijkomende toestemming vereist.

Rumpy: een staartloze Manx / Cymric

Rumpy Riser: een Manx waarbij het sacrale bot zorgt voor een kleine stulp thv de staart, maar de kat lijkt nog steeds staartloos

Stumpy: een Manx / Cymric met een korte staart van maximaal 3 cm

Longie: een Manx / Cymric met een staart van medium lengte

Doel van het programma

Het fokprogramma is gericht op het verminderen van de meest voorkomende erfelijke aandoeningen, zonder daarbij te veel katten uit te sluiten, om de genetische diversiteit binnen de raspopulatie te behouden.

In plaats van systematisch dieren uit te sluiten, hebben we een fokadvies opgesteld dat gebaseerd is op doordachte combinaties. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de fysieke gezondheid van de dieren, en katten die lijden aan één van deze aandoeningen worden uitgesloten voor de voortplanting.

Prestatieonderzoeken

AANDOENING	AANBEVELING	SCREENINGMETHODE	LEEFTIJD	FREQUENTIE
Doofheid	Verplicht voor volledig witte katten (W-locus gen)	BAER-test	Vanaf 6 weken Voor de 1 ^{ste} dekking	Eénmalig
Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)	Verplicht	Echocardiografie	Vanaf 12 maanden	2 jaar geldig

Fokadvies per prestatieonderzoek

Hier worden fokadviezen gegeven (schematisch en in tabelvorm) voor elke mogelijke oudercombinatie.

- **Positief advies** of groen betekent dat dit een geschikte paring is op basis van deze test.
- **Voorwaardelijk positief advies** of oranje betekent dat dit geen ideale paring is op basis van deze test, maar dat de paring wel is toegestaan. Dergelijke combinaties worden toegestaan om de genetische diversiteit van een ras niet in het gedrang te brengen.
- **Fokverbod** of rood betekent dat dit geen geschikte paring is op basis van deze test. Deze dieren mogen niet worden gecombineerd.

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES				
Doofheid	Resultaten BEAR onderzoek: 1. normaal : normaal gehoor in beide oren 2. unilateraal : volledig doof in één oor en normaal gehoor in het andere oor 3. bilateraal : volledig doof in beide oren 4. geen resultaat : er werd geen BAER-test uitgevoerd	Kater Poes	Normaal horend	Unilateriaal doof	Bilateraal doof	Geen resultaat
		Normaal horend				
		Unilateriaal doof				
		Bilateraal doof				
		Geen resultaat				

AANDOENING	MOGELIJK RESULTAAT SCREENING	FOKADVIES				
Hypertrofische cardiomyopathie (HCM)	1. normaal : er zijn geen tekenen van HCM zichtbaar op de echocardiografie. 2. verdacht : er zijn tekenen zichtbaar op de echocardiografie die mogelijks wijzen op HCM. De kat moet na 1 jaar opnieuw worden getest. 3. aangetast : er zijn duidelijke tekenen van HCM zichtbaar op de echocardiografie. 4. geen resultaat : er werd geen echocardiografie uitgevoerd.	Kater Poes	Normaal	Verdacht	Aangetast	Geen resultaat
		Normaal				
		Verdacht				
		Aangetast				
		Geen resultaat				

Globaal Fokadvies

De **verplichte testen** moeten uitgevoerd worden conform de vermelde voorwaarden en volgens de vermelde frequentie. Zodra één of meer van deze uitslagen een “fokverbod” is, mag deze combinatie niet uitgevoerd worden.

Afhankelijk van het aantal klinische onderzoeken waaruit een **voorwaardelijk positief fokadvies (oranje)** kan komen, wordt er een maximum aantal voorwaardelijk positieve uitslagen toegelaten:

- 1-2 onderzoeken: max 1 keer voorwaardelijk positief
- 3-4 onderzoeken: max 2 keer voorwaardelijk positief
- 5 of meer onderzoeken: max 3 keer voorwaardelijk positief

In die gevallen is er een **verdere opvolging** vereist door de fokker, vooraleer dergelijke verparing te herhalen.

Het **inteepercentage** in de FBe database wordt berekend met de formule van Wright **over 5 generaties** (indien bekend). De inteeltcoëfficiënt (COI) van een nakomeling mag **maximum 1% hoger zijn dan de gemiddelde COI van beide ouders**.

Zijn er **minder dan 3 generaties** van de ouders gekend, dan is de combinatie enkel toegestaan als er geen gemeenschappelijke voorouders zijn langs zowel vaders- als moederskant. Alle fokadviezen voor de verplichte testen moeten dan positief zijn. Een poes mag niet worden gedekt door haar grootvader, haar vader, haar broer, haar halfbroer, haar zoon of haar kleinzoon.

Om te voorkomen dat ziekte veroorzakende mutaties zich te veel verspreiden binnen het ras of de populatie, is het essentieel om een kater niet te vaak te laten dekken (popular sire effect). Zo beperken we de verspreiding van schadelijke genetische varianten en dragen we bij aan het behoud van de gezondheid van het ras op lange termijn.

Het Manx-gen is een mutatie (M) die de staartloosheid of kortere staart veroorzaakt. Dit gen wordt bestempeld als een lethaal gen, omdat bij homozygoot voorkomen, de foetus tijdens het eerste stadium al afsterft. Hierbij ontstaat geen lijden, want een homozygote Manx ontwikkelt niet in de baarmoeder. Elke Manx is heterozygoot voor het gen. Evenwel wordt de staartloosheid in verband gebracht met **vervorming van de ruggengraat** met ernstige gevolgen, zoals o.a. verlamming, pijn, incontinentie, etc. Daarover hebben wij echter geen cijfers en de laatste studies dateren uit de jaren '90. Gelet op de natuurlijke evolutie van de Manx, de lange geschiedenis van het ras zonder melding van deze problematiek en het ontbreken van wetenschappelijke informatie hieromtrent worden hiervoor geen bijkomende maatregelen opgelegd.

Het is evenwel belangrijk dat fokkers van Manx en Cymric zich bewust zijn van deze problematiek en maatregelen nemen om de gezondheid van hun fokdieren te waarborgen. Het is van belang om voldoende gegevens te verzamelen, zodat na enkele jaren de nodige maatregelen genomen kunnen worden. De fokkers die deelnemen aan het fokprogramma verplichten zich om mee te werken aan de onderzoeken die worden uitgevoerd in het kader van het project Breeding Healthy Pets.

Onze website:

<http://www.felisbelgica.be/>

Onze Facebook pagina:

<https://www.facebook.com/Felis-Belgica-255959984470978/>

Onze Instagram pagina:

<https://instagram.com/felisbelgica>

